

بیست و هفتم آذرماه، یادآور عروج سرخ مجاهدی
خستگی ناپذیر و عالمی ربانی، آیت الله مفتاح، است که
از پیشروان اندیشه وحدت حوزه و دانشگاه بود. این
شهید والامقام در راه تحقق این اندیشه و آرمان بلند
که از اندیشه بلند امام راحل رحمه الله برخاسته بود،
تلاش های بی وقفه ای انجام داد. به پاس فعالیت های
چشم گیر شهید مفتاح در راه تحقق وحدت حوزه و
دانشگاه لزوم ارتباط، همکاری و هم فکری این دو قشر
اندیشمند، روز ۲۷ آذر - که سالروز شهادت دکتر مفتاح
نیز می باشد - روز وحدت حوزه و دانشگاه نام گذاری
شده است.

از خجسته ترین پیامدهای انقلاب اسلامی،
وحدت حوزه و دانشگاه است. طرح مسئله
وحدت حوزه و دانشگاه را می توان از آثار
انقلاب فرهنگی دانست که با بهره گیری از
رهنمودهای امام خمینی رحمه الله در سال ۵۹
آغاز گردید. انقلاب فرهنگی هم چنان که
حضرت امام رحمه الله در پیام نوروزی سال
۵۹ اعلام فرمود، گسترش پژوهش های علمی
و معارف بلند و عمیق اسلام را به عنوان هدف
اصلی دنبال می نمود. این آرمان بلند، دانشگاه
و حوزه را برای تلاش مشترک به سوی هم
کشاند و در فضای سیاسی آن زمان، باب
مشارکت و وحدت حوزه و دانشگاه را باز کرد.

جایگاه دانشگاه

دانشگاه همواره جایگاه آموزش و کاوش در حوزه اندیشه های علمی بوده است و رسالت بلند آنان سوق دادن جامعه به سوی مقاصد بلند فرهنگی و اجتماعی است. دانشگاهیان به عنوان روشن فکرانی که از افق بالاتری به جامعه می نگرند، می توانند در پیشبرد جامعه به سوی رشد و تعالی نقش بسیار مهمی ایفا نمایند.

جایگاه حوزه

حوزه های علمیه در جامعه دینی و نظام ما دارای جایگاهی بس مهم و والا هستند. نقش حوزه ها در حرکت اسلامی و تربیت جامعه بسیار حساس و سرنوشت ساز است. با نگاهی به تاریخ پرفراز و نشیب کشورمان در می یابیم که عالمان دینی همواره سرپرستی و هدایت جامعه را بر عهده داشته و در حوادث و به ویژه مبارزات مردم علیه طاغوت و حکومت های جائز زمان خویش، پیشاپیش مردم به قیام برخاسته اند. با پیروزی انقلاب و تشکیل حکومت اسلامی، و پدید آمدن افق های تازه، مسئولیت سنگین تری بر عهده حوزویان قرار گرفته است.

طلّاب جوان و عزیز و زحمتکش و قانع و مومن در حوزه های علمیه و نیز دانشجویان عزیز، این جوانان، این فرزندان و این جگرگوشه های ملت، این بهترین و پاکترین عناصر جامعه ما در دانشگاهها؛ باید در خط اسلام و در جهت عظمت کشور و بلند کردن پرچم اسلام و بیدار کردن ملت های عالم و روح بخشیدن به این دنیای مرده بوسیله دستهای استکباری، درس بخوانند و کار و تلاش کنند تا مطمئن شوند که فردای ایران اسلامی، به مراتب از امروز بهتر خواهد بود. این هدف شماست. این هدف وحدت حوزه و دانشگاه است.

(از بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با دانشجویان و طلاب ۲۸/۹/۶۹)

درباره وحدت حوزه و دانشگاه بحثهای زیادی مطرح و نظرات مختلفی ارائه شده است که برخی از دیدگاههای مطرح در این موضوع به شرح ذیل است:

۱. وحدت فیزیکی: این دیدگاه میگوید: باید نظام آموزشی حوزه و دانشگاه در هم ادغام شده و یک ساختار آموزشی واحد ایجاد شود تا بتواند اهداف دو ساختار سابق را تأمین کند. البته عده ای نیز در همین جا به تعدیل این نظریه

پرداخته و تنها به تبادل طلبه، دانشجو و استاد میان این دو نهاد بسنده میکنند.

۲. وحدت سیاسی - اجتماعی: در این نگرش باید با در نظر گرفتن اشتراکات موجود به برطرف کردن سؤ تفاهمها و اختلافات اهتمام کنند و در مقابل حوادث اجتماعی و سیاسی به یک موضع واحد دست یابند.

۳. وحدت موضوعی: یعنی اینکه باید در دانشگاه علاوه بر رشته های فعلی، به علوم متداول حوزوی نیز بطور تخصصی پرداخته شود. در مقابل، حوزه نیز باید فعالیتهای علمی خود را به مباحث تجربی گسترش دهد. این نوع وحدت با وحدت فیزیکی که در ابتداء به آن اشاره شد، بی ارتباط نیست، چرا که تبادل طلبه و دانشجو میتواند زمینه چنین وحدتی را فراهم آورد.

۴. وحدت رویکردی: این نظریه - که ما از آن به وحدت رویکردی تعبیر میکنیم - از سوی آیت الله جوادی آملی مطرح شده است. ایشان با نگاهی جامع، مسئله وحدت را در کنار بحث علم دینی و غیر دینی و اسلامی شدن دانشگاهها بررسی میکند.